WALASZADÓ

2020/12. december

Kedves Olvasó!

A november eseménydús volt törvényhozási szempontból: elfogadták az őszi adócsomagot, és egyre gyarapszik a koronavírusjárvány kapcsán születő jogszabályok száma is. Az Adózóna folyamatosan igyekszik követni az eseményeket, és cikkeivel, válaszaival segíteni olvasói mindennapi életét, munkáját.

Az előfizetőinket jelenleg leginkább foglalkoztató kérdések közé tartozik az ételkiszállításra vonatkozó áfacsökkentés, a katáról taora való áttérés, valamint a home office-ra irányadó szja- és munkajogi előírások. Egyebek mellett e témákról is találnak információkat decemberi VálaszAdónkban.

Foglalkozunk továbbá a helyi adókban és a gépjárműadóban 2021-től bekövetkező változásokkal, az egészségügyi szolgáltatási járulék 2020. július 1-jétől megszigorodott szabályaival, az öregségi nyugdíj rögzíttetésével, valamint a magánszemély ingatlanában működő egyéni vállalkozás rezsiköltség-elszámolásával is.

Őszi adócsomag: változások a helyi adókban és a gépjárműadóban 2021-től

2020. november 17-én az Országgyűlés elfogadta a 2021. évi adótörvény-változásokat. A helyi adókat és a gépjármű-adót érintő főbb módosítások a következők.

Csak a NAV-on keresztül adható be az iparűzésiadó-bevallás

Hasonlóan az adóigazgatás más területeihez a helyi iparűzési adóval kapcsolatos kötelezettségek teljesítésében is egyre nagyobb teret hódít a digitalizáció és az elektronikus kommunikáció. Ennek eredményeképpen az iparűzésiadó-bevallás is már csak elektronikusan nyújtható be. A vállalkozások idén még az iparűzésiadóbevallás benyújtására a következő lehetőségek közül választhattak:

- NAV bevalláskitöltő programja (ÁNYK),
- Önkormányzati Hivatali Portál (OHP),
- ha az adott önkormányzat rendelkezik saját online ügyintéző felülettel, akkor az önkormányzat honlapján lévő nyomtatványkitöltő.

Jövő évtől viszont egycsatornássá válik az iparűzési adó bevallása (ideértve az adóbevallás kijavítását és az önellenőrzéssel való helyesbítését és az adóelőlegről szóló bevallást is) és főszabály szerint már csak a NAVhoz lehet benyújtani a nyomtatványokat

E rendelkezés célja, hogy egységesek legyenek a bevallások, megkönnyítve ezzel azon vállalkozások életét, akiknek több önkormányzat felé is van bevallási kötelezettségük. Az állami adóhatósághoz benyújtandó egységes, a székhelyre és valamennyi telephelyre vonatkozó adatot tartalmazó bevallás ugyanis jelentős adminisztrációskötelezettség-csökkentést eredményezhet az ilyen adóalanyoknál, továbbá az önkormányzati adóhatóságoknál is.

Annak érdekében pedig, hogy a különböző adatbejelentési, bejelentkezési, változásbejelentési nyomtatványok se legyenek önkormányzatonként különbözőek, 2021-től az egységes nyomtatványokat az adópolitikáért felelős miniszter honlapján lehet fellelni.

Az adóbevallás központosítása ellenére a helyi adókat ugyanakkor továbbra is az egyes önkormányzatok számlájára kell utalni.

Megszűnik az ideiglenes jelleggel végzett iparűzési tevékenység adóztatása

Az ideiglenes jelleggel végzett – jellemzően építőipari – tevékenység adóztatásából befolyt bevételek vizsgálatakor megállapításra került, hogy az adminisztráció többe kerül, mint maga a bevétel. Erre tekintettel 2021-től megszűnik az ideiglenes iparűzési tevékenység adóztatása, így nem terheli helyi iparűzésiadó-kötelezettség a 180 napnál rövidebb ideig tartó iparűzési tevékenységet.

Fennmarad ugyanakkor az a rendelkezés, hogy ha egy vállalkozás valamelyik településen adóéven belül 180 napot meghaladóan végez építőipari tevékenységet, akkor az adott településen állandó jellegű iparűzésiadó-kötelezettséget eredményező telephelye jön létre.

Ez a rendelkezés azonban jövőre már nem az ideiglenes jellegű iparűzési tevékenységre vonatkozó szabályozásnál, hanem a telephelyfogalomban található majd. Az új jogszabályszöveg azt is egyértelművé teszi, hogy a 180 nap számításánál a tevékenység megkezdésének napjától a felek közti szerződés alapján a megrendelő teljesítéselfogadásának napjáig terjedő időszak valamennyi naptári napja figyelembe veendő, függetlenül attól, hogy az hány adóévet érint.

Számviteli hiba javítása

A helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény (Htv.) jelenleg hatályos szövege nem tartalmaz a számviteli hiba iparűzésiadó-alapra gyakorolt hatásának korrigálására vonatkozó rendelkezést. Bár a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény (számviteli törvény) és az adózás rendjéről szóló 2017. évi C. törvény (Art.) eddig is iránymutatást adtak, az egyértelmű jogalkalmazás érdekében 2021-től külön rendelkezés kerül a Htv.-be erre vonatkozóan, amely lehetővé teszi, hogy ha a számviteli törvény szerinti - jelentős vagy nem jelentős összegű – hiba miatt a hibával érintett adóév adóalapiát, adóösszegét az adóhatóság ellenőrzés keretében vagy az adózó önellenőrzés útján módosítja, akkor annak az adóévnek az adóalapját, amelyben a hibát feltárták, e módosításra figyelemmel állapítsa meg az adózó, elkerülve ezzel a kettős adóztatást vagy nem adóztatást.

Ugyanakkor fontos, hogy ez lehetőségként kerül be a törvénybe és nem

SERPa

Professzionális vállalatirányítási rendszer

Kereskedelem

Pénzügy, Kontrolling

Termelés

Logisztika

kötelezettségként. Vagyis továbbra is választható, hogy a hiba korrekciójának helyi iparűzési adóra gyakorolt hatását a hiba feltárásának adóévében számolja el az adózó, függetlenül attól, hogy a számviteli hiba jelentős vagy nem. Ekkor pedig továbbra sincs szükség önellenőrzésre.

Tartós bérletbe, lízingbe adott eszközök az adóalap-megosztásnál

2021-től változik a helyi iparűzésiadóalap megosztásánál az eszközértékszámítás. Az eszközérték-alapú megosztás jelenleg olyan rendelkezést tartalmaz, mely szerint a bérbe adott vagy lízingelt eszköz értékét ahhoz a telephelyhez kell rendelni, ahol az eszközt tárolják. Eddig ez a szabály adótervezési lehetőséget jelentett, hiszen, ha a vállalkozás olyan önkormányzat területén lévő telephelyen tárolta ezeket az eszközöket, ahol az önkormányzat nem vetett ki helvi iparűzési adót vagy az adómérték alacsonyabb volt, akkor ezáltal egy nagyobb járműparknál akár jelentős iparűzésiadó-kötelezettséget kerülhetett el.

Az új szabályozás alapján azonban a tartós bérletbe és lízingbe adott személygépkocsik eszközértékét nem azok jellemző tárolási helye szerint kell figyelembe venni, hanem a székhelyre, illetve telephelyre jutó személyi jellegű ráfordítások arányában. A korábbi adótervezési lehetőség így 2021-től megszűnik.

Transzferárszabályok a helyi adókról szóló törvényben

Az őszi adócsomag (T/13258-as törvényjavaslat) helyi iparűzési adót érintő - legalábbis terjedelmét tekintve talán legnagyobb - változása, hogy a transzferárszabályok bekerültek Htv.-be is. 2021-től így a Htv. konkrét kötelezettséget fog előírni a szokásos piaci ár elvének alkalmazására a kapcsolt vállalkozások közötti ügyletből származó nettó árbevétel vagy nettó árbevételcsökkentő költség, ráfordítás esetében. Tartalmát tekintve viszont ez a módosítás nem hoz jelentős változást, hiszen az Art. vonatkozó szabályai eddig is alkalmazandóak voltak a helyi iparűzési adó alapiának megállapítása során. E transzferárszabály alapján, ha a kapcsolt felek között alkalmazott ár eltér a szokásos piaci ártól, és az alacsonyabb nettó árbevételt vagy magasabb árbevételt csökkentő költséget, ráfordítást eredményez, akkor a különbséggel az árbevételt növelni vagy a költséget, ráfordítást csökkenteni, ezáltal a helyi iparűzési adó alapját növelni szükséges.

Adóalap-csökkentésre viszont hasonlóan a társasági adóhoz – csak akkor lesz lehetőség, ha az adóalany rendelkezik a másik fél nyilatkozatával, miszerint az ugyanakkora összeggel csökkentette a nettó árbevételt az őt terhelő iparűzési adó alapjának megállapítása során. Ha a szerződő fél nem alanya a helyi iparűzési adónak, akkor pedig a nyilatkozatnak azt kell tartalmaznia, hogy e korrekciót az őt terhelő, a helyi iparűzési adónak megfelelő külföldi adó, ennek hiányában a társasági adó vagy annak megfelelő külföldi adó alapjának megállapítása során figyelembe vette.

Bár a szokásos piaci ár elve alapján történő kiigazítás az adóalap részét képző egyes tételek módosítását jelenti főszabály szerint – amely esetben az adóbevallásban ezt a korrekciót külön soron nem kell feltüntetni -, lehetőség lesz arra is, hogy a korrekciók összevont hatása az adóbevallásban egy soron jelenjen meg az adóalap korrekciójaként.

Átkerül a NAV-hoz a gépjárműadó

2021-től a gépjárműadóból származó bevételek az önkormányzatok helyett a központi költségvetéshez kerülnek. Emiatt a gépjárműadóval kapcsolatos adóhatósági feladatokat az állami adóhatóság veszi át a helyi adóhatóságtól.

Antretter Erzsébet, a Niveus Consulting Group adótanácsadási üzletágának igazgatója

Költségtérítés távmunka esetén: ezek az új szabályok

A koronavírus-járvány megfékezésének érdekében egyre több munkáltató dönt az otthoni munkavégzésről (home office), amelynek költségei szükségszerűen a munkavállalóknál jelentkeznek. A veszélvhelyzet során a távmunkával kapcsolatos munkaügyi és költségelszámolási szabályok alkalmazásáról a 487/2020. kormányrendelet tartalmaz előírásokat.

A kormányrendelet fontos előírása, hogy kiterjeszti a távmunkavégzés fogalmát, ugyanis a veszélyhelyzet ideje

- a munkavállaló és a munkáltató a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (Mt.) 196. §-ától megállapodásban eltérhetnek,
- a munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvény (Mvt.) 86/A §-át nem kell alkalmazni.

Az Mt. és az Mvt. hivatkozott rendelkezései szerint a távmunkavégzés a munkáltató telephelyétől elkülönült helyen rendszeresen folytatott olyan tevékenység, amelyet számítástechnikai eszközzel végeznek és eredménvét elektronikusan továbbítiák.

Távmunkavégzés esetén munkahely az a munkaszerződésben a felek által meghatározott helyiség, ahol a munkavállaló az információtechnológiai vagy számítástechnikai eszközzel rendszeresen a munkáját végzi. A kormányrendelet értelmében viszont a veszélyhelyzet idején az olyan otthoni munkavégzést is távmunkának lehet tekinteni, amelyet nem feltétlenül számítástechnikai eszközzel, elektronikus kapcsolattartással végez a munkavállaló.

Ezzel összefüggésben a veszélyhelyzet idején eltérően kell alkalmazni a személyi jövedelemadóról szóló 1995. évi CXVII. törvény (szja-törvény) költségelszámolásra vonatkozó rendelkezéseit is.

HVG ADÓ 2021 KÜLÖNSZÁM

Megrendelés: 📜 **bolt.hvg.hu**

Magas szintű követelmények, innovatív fejlesztés

a vezetői döntéstámogató, jelentősen automatizált munkaidő- és munkaerő-takarékos rendszer HOME OFFICE-ból is.

Több mint 30 éve ügyfeleink szolgálatában...

Az szja-törvény 3. számú melléklet II/24. pontjának hatályos előírása szerint "a munka törvénykönyvének a távmunkavégzésre vonatkozó rendelkezéseinek megfelelően, a munkaszerződésben foglaltak szerint távmunkát végző munkavállalót a távmunkavégzéssel összefüggésben terhelő költség(ek) megtérítése érdekében a munkáltató által kifizetett bevétellel szemben a munkavállaló a következő, igazolt kiadás(ok) alapján számolhat el költséget:

a) a távmunkavégzéshez, valamint a kapcsolattartáshoz szükséges nem anyagi jószág, számítógép, számítástechnikai eszköz megszerzésére fordított, 200 ezer forintot meg nem haladó kiadás.

b) a távmunkavégzéshez, valamint a kapcsolattartáshoz szükséges nem anyagi jószág, számítógép, számítástechnikai eszköz megszerzésére fordított, 200 ezer forintot meghaladó kiadás esetében 33 százalékos leírási kulcs alkalmazásával értékcsökkenési leírás címén megállapított összeg, az értékcsökkenési leírást egyebekben - a III. fejezetben foglaltaktól függetlenül – a 11. számú melléklet értékcsökkenés elszámolására vonatkozó rendelkezéseinek megfelelő alkalmazásával kell megállapítani, és a költségként történő elszámolás feltétele külön részletező nyilvántartás(ok) vezetése,

c) az internethasználat díja (ideértve különösen az egyszeri, a havi, a forgalmi díjat),

d) a munkáltató székhelyétől, telephelyétől elkülönült munkavégzési hely bérleti díja, a fűtés, a világítás és a technológiai energia díja azzal, hogy ha a lakás és a munkavégzési hely műszakilag nem elkülönített, akkor e kiadás(oka)t a távmunkavégzéssel arányosan, az adott költségre jellemző mértékegységek (munkaidő, m2, m3 stb.) alapulvételével lehet figyelembe venni".

Ezzel szemben a kormányrendelet 2. paragrafusa értelmében, ha a távmunkavégzés keretében munkát végző munkavállaló az szja-törvény idézett rendelkezésének c) és d) alpontja szerint más költséget nem számol el, akkor a veszélyhelyzet ideje alatt igazolás nélkül költségként veheti figyelembe a távmunkavégzéssel öszszefüggésben költségtérítés címén fizetett összegből a felek által előze-

tesen meghatározott, de legfeljebb havonta az adóév első napján érvényes havi minimálbér 10 százalékának megfelelő összeget (jelenleg 16 100 forint). Ha a távmunkavégzés nem érinti az egész hónapot, akkor a havi összegnek a távmunkavégzéssel érintett napokkal arányos része minősül igazolás nélkül elszámolhatónak.

A távmunka esetén fizetett költségtérítés olyan, a 08-as bevallásban feltüntetendő kifizetés (a munkavállaló olyan bevétele), amelyből levonható a rendelet szerinti igazolás nélkül elszámolható tétel, vagyis, ha a két öszszeg egyezik, nem keletkezik adó- és járulékalap.

A munkáltató több költségtérítést is fizethet, mely esetben az igazolás nélkül elszámolható résszel szemben - véleményem szerint - nincs akadálya az idézett rendelkezés a) és b) alpontja szerinti költség/értékcsökkenés elszámolásának sem. illetve ennek hiányában azt munkaviszonyból származó adó- és járulékköteles jövedelemként kell figyelembe venni. Fontos hangsúlyozni, hogy az ismertetett szabályok csak az Mt. szerinti munkaviszonyban foglalkoztatottakra vonatkoznak, így például a megbízási szerződés alapján vagy társas vállalkozás személyes közreműködésre kötelezett tagjaként otthon dolgozók az szja-törvény általános szabályai szerint számolhatnak el költséget, illetve kaphatnak költségtérítést.

> Surányi Imréné okleveles közgazda

Tartozik az egészségügyi szolgáltatási járulékkal? Ezek a tudnivalók

Az egészségügyi szolgáltatási járulék, mint az az elnevezéséből is következik, az egészségügyi szolgáltatások fedezetére szolgál. Korábbi cikkeinkben írtunk arról, hogy 2020. július 1-jétől szigorodtak a fenti járulék meg nem fizetéséhez kapcsolódó szankciók. Most ismertetjük a tudnivalókat az egészségügyiszolgáltatásijárulék-tartozás megfizetéséről és az ezzel kapcsolatos adóhivatali tájékoztatásokról.

Az a személy, aki legalább egy éve bejelentett magyar lakóhellyel (adott esetben szálláshellyel) rendelkezik, és a 2019. évi CXXII. törvény (Tbj.) alapján nem biztosított, valamint más jogcímen sem jogosult egészségügyi szolgáltatásra, egészségügyi szolgáltatási járulékot köteles fizetni. Ez a befizetés többek között a társadalombiztosítás keretében igénybe vehető orvosi ellátás, tb-támogatottan vásárolható gyógyszer-, gyógyászatisegédeszköz-, gyógyfürdőellátás fedezetére fordítódik.

A Tbj. alapján, ha az egészségügyi szolgáltatási járulék fizetésére kötelezett személy nem teljesíti fizetési kötelezettségét, és 2020. július 1-jét követően az így keletkező hátralék összege meghaladja az egészségügyi szolgáltatási járulék havi összegének hatszorosát, a társadalombiztosítási azonosító jel egészségügyi szolgáltatás igénybevétele vonatkozásában érvénytelenítésre kerül (azaz jogosultság-ellenőrzéskor barna lámpa jelenik meg), az egészségügyi szolgáltatás csak térítés megfizetése mellett vehető igénybe.

A nyár folyamán a 28/2020. (VIII. 19.) EMMI rendelet rögzítette, hogy a fenti esetben a sürgősségi ellátások esetén fizetendő térítési díj a Nemzeti Egészségbiztosítási Alapkezelő által fizetett finanszírozási díjjal megegyező öszszeg, de legfeljebb ellátási esetenként 750 ezer forint.

A térítési díjat az ellátást nyújtó szolgáltató részére bizonylat ellenében, a szolgáltató által a díjfizetés módjára írásban rögzített szabályok szerint kell megfizetni.

Fontos szabály, hogy a szolgáltató az egyes egészségügyi szolgáltatások térítési díját, valamint a díjfizetés szabályait köteles az egészségügyi szolgáltatás nyújtásának helyén mindenki számára hozzáférhető módon közzétenni, és az érintett személyt, valamint törvényes képviselőjét, illetve közeli hozzátartozóját az egészségügyi szolgáltatásért fizetendő térítési díj várható mértékéről a szolgáltatás megkezdése előtt tájékoztatni!

A fentiek kapcsán 2020. október 20-án a következő tájékoztatás került ki az adóhivatal honlapjára:

"A napokban levelet küld a Nemzeti Adó- és Vámhivatal (NAV) azoknak, akik hónapok óta tartoznak az egészségügyi szolgáltatási járulékkal. Az értesítésre azért van szükség, hogy senki ne kerüljön abba a helyzetbe, »

hogy az állami egészségügyi ellátásért fizetnie kelljen a tartozás miatt. Az új szabályok szerint ugyanis érvénytelenné válik a magánszemély taj-száma, ha a 2020. július 1-je óta felhalmozott egészségügyi szolgáltatási járulék hátralékának összege nagyobb, mint a hathavi járuléköszszeg. Ez idén 46 260 forint. Az ennél magasabb összegű tartozás miatt nem jár az ingyenes egészségügyi szolgáltatás.

A NAV a tartozásról szóló levéllel szeretné időben felhívni a már tartozással rendelkezők figyelmét a befizetésre. A levelek az adózók elektronikus tárhelyére, ennek hiányában postai levélcímére érkezik. A taj-szám érvénytelenítése a tartozás megfizetésével megelőzhető, fizetési nehézség esetén pedig fizetési könnyítést lehet kérni a NAV-tól."

A tartozás megfizetésére az adóhivatal felésor kerülhet többek között:

- átutalással belföldi pénzforgalmi vagy fizetési számláról,
- befizetés készpénzátutalási megbízással (sárga csekk),
- egyéb, elektronikus fizetési módokkal az Elektronikus Fizetési és Elszámolási Rendszeren (EFER) keresztül:
- házibankos átutalással az EFERhez csatlakozott pénzforgalmi szolgáltató házibank felületén keresztül,
- bankkártyás fizetéssel,
- ha más adónemen túlfizetés van, akkor átvezetéssel.

Szintén 2020 októberében tette közzé az adóhivatal a tájékoztatását azzal kapcsolatban, hogy az egészségügyi szolgáltatási járulékot új számlaszámra kell megfizetni, amely a "NAV Egészségügyi szolgáltatási járulék beszedési számla", számlaszáma: 10032000-06055826.

Az átutalási megbízás közlemény rovatában az ügyfélnek meg kell adnia a tíz számjegyből álló adóazonosító jelét.

Ha valaki bizonytalan abban, hogy a munkáltatója bejelentette-e, és erről a munkáltató bevonása nélkül szeretne tájékozódni, akkor – ha rendelkezik ügyfélkapuval – a következőt teheti: az ügyfélkapus bejelentkezést követően a szolgáltatások menüpont alatt elérhető a "Biztosítási jogviszony lekérdezése" menüpont, amire rákattintva le lehet kérdezni az 1998. január 31-én

fennálló és az ezt követően létrejött jogviszonyokat.

dr. Radics Zsuzsanna tb-szakértő, jogász

AJÁNLÓK

Pontról pontra az ételkiszállítás áfacsökkentéséről

November 14-étől bővítette a vendéglátásban alkalmazható 5 százalékos áfakulcs alá tartozó esetek körét a veszélyhelyzet ideje alatt alkalmazandó gazdasági szabályokról szóló 498/2020. kormányrendelet. Cikkünkben azt elemezzük, mely esetek tartozhatnak a kedvezményezett körbe, összehasonlítva az átmeneti rendelkezéseket az általános érvényű áfaszabályokkal.

A rendelet szerint 5 százalékos áfakulcs alkalmazható azon elvitelre vagy házhoz szállítással értékesített étel- és italforgalomra, mely étkezőhelyi vendéglátás keretében történő értékesítés esetén megfelelne az általános forgalmi adóról szóló 2007. évi CXXVII. törvény szerint 5 százalék alá eső vendéglátási szolgáltatásoknak (áfatörvény 3. melléklet II. rész 3. pont).

Ugyanakkor a kedvezményes adókulcs alkalmazására abban az esetben kerülhet sor, ha a termékértékesítőnél a szolgáltatás nyújtásának feltételei november 12-ét megelőzően fennálltak, illetve annak hiányában fennállnának.

Az 5 százalékos adókulcs november 14-étől alkalmazható, és az említett kormányrendelet szerint 2021. február 8-án veszti hatályát.

Fontos tudni, hogy az 5 százalékos áfakulcs nem érvényes a kiszállítási díira.

A rendelet tehát az 5 százalékos adókulcs alkalmazhatóságát az áfatörvény szerinti feltételekre vezeti vissza. Az adózónak ennek alapján két kitételt kell megvizsgálnia ahhoz, hogy eldöntse, alkalmazhatja-e az átmeneti időszakban az 5 százalékos adókulcsot, vagy sem:

1.) Ha az ételt, italt vendéglátás keretében kínálná, úgy megfelelne-e az ügylet az 5 százalékos adókulcs alkalmazási feltételeinek?

2.) November 12-ét megelőzően fennálltak-e, vagy fennállhattak volna-e a kedvezményes szolgáltatás nyújtásának az áfatörvényben meghatározott feltételei?

dr. Bartha László adójogi szakjogász

A teljes cikket itt olvashatja el: https://adozona.hu/koronavirus_jarvany

Ezért célszerű az öregségi nyugdíj folyósítás nélküli megállapíttatása

A hatályos társadalombiztosítási szabályoknak megfelelően öregségi teljes nyugdíj – főszabályként – annak a személynek állapítható meg, aki betöltötte a reá irányadó nyugdíjkorhatárt, és rendelkezik legalább 20 év, nyugdíjjogosultságnál figyelembe vehető szolgálati idővel.

A hatályos nyugdíjjogi szabályozás szerint az öregségi nyugdíjra jogosító nyugdíjkorhatár az alábbi szerint változik:

- 1952. január 1-je előtt született: a betöltött 62. életév,
- 1952-ben született: a 62. életév betöltését követő 183 nap,
- 1953-ban született: a betöltött 63. életév.
- 1954-ben született: a 63. életév betöltését követő 183 nap,
- 1955-ben született: a betöltött 64. életév,
- 1956-ban született: a 64. életév betöltését követő 183 nap.
- 1957-ben vagy azt követően született: a betöltött 65. életév.

A fentiek alapján tehát, korhatárbetöltésre alapozva az idei évben az 1956. év első felében és azt megelőzően született személyek szerezhetnek jogosultságot öregségi nyugdíjra.

Az emberek túlnyomó többsége a nyugdíjkorhatár betöltésekor igénybe is veszi a jól megérdemelt nyugdíjat, azonban azok számára, akik attól félve, hogy a korai nyugdíj igénybevétele alacsonyabb összegű nyugdíjat eredményezne, vagy akik csupán a későbbiek folyamán szeretnék megállapíttatni az öregségi nyugdíjukat, a jogszabály lehetővé teszi a nyugellátás folyósítás nélküli megállapítását, más néven az úgynevezett öregségi nyugdíj rögzítését.

Az öregségi nyugdíj rögzítésén azt kell érteni, hogy az a személy, aki a reá

irányadó öregségi nyugdíjkorhatárt betöltötte, és a nyugdíjkorhatáráig az öregségi teljes nyugdíjhoz szükséges 20 év szolgálati időt megszerezte, kérheti, hogy öregségi nyugdíját állapítsák meg, de ne folyósítsák, azaz rögzítsék: a nyugdíjkorhatár betöltésének napján milyen összegű nyugellátásra jogosult.

Winkler Róbert nyugdíjszakértő

A teljes cikket itt olvashatja el: https://adozona.hu/tb_jarulekok_nyugdij

Erre használható a munkaszerződéstől eltérő foglalkoztatás

A vállalkozásokat meglehetősen megterheli a járványügyi helyzet. Sok esetben arra kényszerülnek, hogy átmenetileg vagy véglegesen változtassanak a munkafeltételeken. Ezzel összefüggésben fontos látni, hogy hol húzódnak pontosan a határok.

A munkavállaló átmenetileg más munkakörben, munkavégzési helyen vagy más munkáltatónál is foglalkoztatható

A foglalkoztatás alapvető feltételeit a munkaszerződés határozza meg. A munkaszerződésben a munkáltató és a munkavállaló a munkakörben és a munkabérben megállapodnak, a munkaidőben, munkavégzés helyében megállapodhatnak. Amennyiben ez utóbbi nem történik meg, a munkaviszony teljes munkaidőre létrejöttnek kell tekinteni. A munkavégzés helyéül pedig azt a helyet kell tekinteni, ahol a munkavállaló a munkáját szokás szerint végzi.

Előfordulhat azonban az, hogy a munkáltató számára más munkatevékenység vagy munkavégzési hely válik szükségessé. A munkáltató a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (Mt.) 53. §-a alapján jogosult a munkavállalót átmenetileg a munkaszerződéstől eltérő munka-

körben, munkahelyen vagy más munkáltatónál is foglalkoztatni. Ez a lehetősége azonban nem korlátlan.

A foglalkoztatás tartama naptári évenként összesen a negyvennégy beosztás szerinti munkanapot vagy háromszázötvenkét órát nem haladhatja meg. Ezt arányosan kell alkalmazni, ha a munkaviszony évközben kezdődött, határozott időre vagy az általánostól eltérő teljes napi vagy részmunkaidőre jött létre.

A munkaszerződéstől eltérő foglalkoztatás várható tartamáról a munkavállalót tájékoztatni kell. Ügyelni kell arra is, hogy a munkaszerződéstől eltérő foglalkoztatás nem költségcsökkentési eszköz. A munkavállaló ilyen esetben ugyanis az ellátott munkakörre előírt, de legalább a munkaszerződése szerinti alapbérre jogosult.

Végezetül, a munkavállaló hozzájárulása nélkül nem kötelezhető más helységben végzendő munkára a várandóssága megállapításától gyermeke hároméves koráig, gyermeke tizenhat éves koráig, ha gyermekét egyedül neveli, valamint hozzátartozójának tartós, személyes gondozása esetén, továbbá, ha a rehabilitációs szakértői szerv legalább ötven százalékos mértékű egészségkárosodását megállapította.

dr. Kéri Ádám ügyvéd

A teljes cikket itt olvashatja el: https://adozona.hu/munkajog

Aktuális kérdések a kisvállalati adóval kapcsolatosan

A mindennapokban a kisvállalati adóval dolgozó szakemberek pontosan tudják, hogy ezen adónem szabályai szorosan kötődnek a társadalombiztosításról szóló előírásokhoz, illetve a szociális hozzájárulási adóhoz. Az elmúlt hónapok jogszabályváltozásai, például az új Tbj. hatálybalépése felvetik a kérdést, hogy ezen módosítások lecsapódnake, és ha igen, milyen mértékben a kiva

előírásaiban. Cikkünkben ezt a témát járjuk körbe.

Járulékfizetési alsó határ

A társadalombiztosítás ellátásaira jogosultakról, valamint ezen ellátások fedezetéről szóló 2019. évi CXXII. törvény (új Tbj.) 27. § (2) bekezdése értelmében a 6. § (1) bekezdés a) pontiában meghatározott esetben - ide tartozik például a munkaviszony - 2020. július 1-jétől járulékfizetési alsó határ került bevezetésre. A társadalombiztosítási járulékot havonta legalább a minimálbér 30 százaléka (48 300 forint) után abban az esetben is meg kell fizetni, ha a foglalkoztatott tényleges járulékalapot képező jövedelme ennél kevesebb (jellemzően a részmunkaidős munkaviszony esetei tartoznak ide).

A járulékfizetési alsó határ és a ténylegesen kifizetett járulékalapot képező jövedelem közötti különbözet utáni 18,5 százalékos tb-járulékot a foglalkoztató köteles megfizetni a 2020. július-augusztus hónapok kivételével, amely időszakokat mentesíti a jogszabály ezen kötelezettség alól.

A szociális hozzájárulási adóról szóló 2018. évi LII. törvény (Szocho tv.) szintén átvette a járulékfizetési alsó határra vonatkozó szabályozást a Tbj. 6. § (1) bekezdés a) pontja szerinti biztosítási jogviszony esetében. A Szocho tv. 2020. július 1-jétől hatályos 1. § (10) bekezdése kimondja ugyanis, hogy az említett biztosítási jogviszonyok esetén az adó alapja megegyezik a társadalombiztosítási járulék alapjával.

Ez tehát azt jelenti, hogy mind a fizetendő társadalombiztosítási járulék, mind a szociális hozzájárulási adó tekintetében figyelemmel kell lenni a járulék-, illetve adófizetési alsó határra, az új Tbj. 6. § (1) bekezdés a) pontja szerinti biztosítási jogviszony esetén.

dr. Császár Zoltán adótanácsadó, jogász

A teljes cikket itt olvashatja el: https://adozona.hu/kata_kiva

"Megbízható, szakszerű, naprakész, érthető"

Az Adózóna-előfizetők 99%-a ismét megrendelné az előfizetői szolgáltatásokat!

Rendeljen most, és nyerjen páros belépőt a 2021. áprilisi Charlie Band & Tátrai Band koncertjére, vagy nyerje meg a 25 takaró egyikét! Minden előfizetőnk 2000 Ft értékű HVG-könyvkupont kap!

MEGRENDELÉS: ADOZONA.HU/ELOFIZETES

6677

Mindenki tudja, hogy bizonyos dolgokat nem lehet megvalósítani, mígnem jön valaki, aki erről nem tud, és megvalósítja. **Albert Einstein**

Adó- és jogi tanácsadás az Andersen nemzetközi tapasztalatával és hátterével.

KÉRDÉSEK ÉS VÁLASZOK

Amikor a könyvelő beteg, és késik a bevallás

Könyvelőként és betegként vetődött fel bennem a kérdés áfahatáridő napján: létezik-e eljárásrend a Nemzeti Adóés Vámhivatalnál arra az esetre, hogy a könyvelő a bevallási kötelezettségét határidőn túl teljesítse, ha igazoltan beteg. Nem a kötelezettségét tartósan ellátni képtelen könyvelő esetében kérdezem, hanem aki megfázással, influenzával, koronavírussal stb. érintett.

SZAKÉRTŐNK VÁLASZA:

Az adóhatóság közleménye szerint mindig méltányosan járnak el az ügyfeleikkel, és partneri segítséget nyújtanak az adózók számára, különösen így van ez a koronavírus-járvány időszakában, hiszen ebben a helyzetben a hivatali ügyintézés – így az adóügyek intézése is – a szokásosnál nagyobb teher. A NAV minden esetben figyelembe veszi az adózói késedelem okát, méltányosan értékeli azt, ezért nem szankcionálja azokat, akik menthető okból csak késedelemmel tudják benyújtani bevallásukat.

Továbbá az Art. 221. § (1) bekezdése szerint az adóhatóság a bejelentkezési kötelezettség, a foglalkoztatotti bejelentés, a gépjármű, pótkocsi tulajdonjogának, vagyoni értékű jogának megszerzésével kapcsolatos bejelentési, valamint az EKAER-bejelentési kötelezettség kivételével

- a) a bevallási, adatbejelentési, vagyonszerzési illetékkel kapcsolatos bejelentési, változásbejelentési, adatszolgáltatási, pénzforgalmi számlanyitási kötelezettségének, regisztrációs kötelezettségének nem teljesítése,
- b) a bevallási, adatbejelentési, vagyonszerzési illetékkel kapcsolatos bejelentési, (változás)bejelentési, adatszolgáltatási kötelezettségének hiányos, a bevallási hiba kivételével hibás teljesítése,

c) a bejelentési, változásbejelentési, adatszolgáltatási kötelezettségének valótlan adattartalommal történő teliesítése

esetén – a mulasztás jogkövetkezményeire történő figyelmeztetés mellett – tizenöt napos határidő tűzésével felhívja az adózót az adókötelezettség jogszerű teljesítésére, és ezen határidő letelte előtt nem alkalmazható szankció.

Ezen kívül az Air 53. §-a szerint aki az eljárás során valamely határnapot, határidőt önhibáján kívül elmulasztott, igazolási kérelmet terjeszthet elő. Ezt a bevallási határidő elmulasztása esetén a mulasztásról való tudomászszerzést vagy az akadály megszűnését követő tizenöt napon belül, a bevallás pótlásával egyidejűleg lehet előterjeszteni. Ha az adóhatóság az igazolási kérelemnek helyt ad, az elmulasztott határnapot vagy határidőt megtartottnak tekinti, ezért ha szükséges, a döntését módosítja vagy viszszavonja, illetve egyes eljárási cselekményeket megismétel.

Mindazonáltal, ha a könyvelő előre láthatóan hosszabb időre akadályoztatva lesz, akkor az adózónak érdemes gondoskodnia a pótlásáról.

> Dr. Verbai Tamás jogász, HÍD Adószakértő és Pénzügyi Tanácsadó Zrt.

Nyugdíj előtt: ekkor érdemes tovább dolgozni, illetve a folyósítás nélküli megállapítást kérni

2020. december 22-én betöltöm a nyugdíjkorhatárt, és rendelkezem a teljes öszszegű nyugdíj folyósításához szükséges szolgálati idővel. Érdemes-e tovább dolgoznom az év végéig, és csak utána kérni a nyugdíjazásomat, vagy ez az egy hét már nem számít a nyugdíj összegének a megállapításánál? Lehetőségem lenne még 2021-ben is tovább dolgozni. Ez hogyan változtatja a nyugdíjam összegét? (Például, ha csak egy-két hónapot vagy akár még egy évet dolgozom.) Hogyan kell értelmezni a Tny. 82 szakaszának (1) bekezdését és a Tny. 21 paragrafus (2) bekezdését az én helyzetemben?

SZAKÉRTŐNK VÁLASZA:

A nyugdíjkorhatár betöltése és a legalább 20 év szolgálati idő fennállása nélkülözhetetlen jogosultsági feltétele az öregségi nyugdíj megállapításának. Az előzőekben említett jogosultsági feltételek fennállása azonban nem jelenti azt, hogy az adott személy minden esetben igénybe is veszi – kérelmezi – ezen legkorábbi időponttól az öregségi nyugdíja megállapítását.

A nyugdíj összegét a nyugdíj megállapításának napját megelőző napig elért keresetek és szolgálati idő alapján állapítiák meg. A megkeresése szerinti esetben, önmagában a plusz egy heti kereset – ugyanolyan jövedelmi szint mellett - nem befolvásolhatia érdemben a nyugdíja összegét. A szolgálati idő tekintetében a plusz egy heti de akár plusz egy napi is – biztosítási jogviszony fennállása abban az esetben érintheti a várható nyugdíj összegét, amennyiben ezzel további egy év szolgálati időt szerez. (Például 2020. december 22-én 40 év 360 nap szolgálati idővel rendelkezik, azonban a nyugdíj megállapítása nélkül tovább dolgozik, és a nyugdíj megállapítását csak 2020, december 28-ától kéri, úgy abban az esetben a nyugdíj mértéke már 41 év alapján kerülne meghatározásra, amely 2 százalékkal magasabb mértékű induló nyugdíjat eredményez a 40 év szolgálati időhöz viszonyítva.)

További különbséget jelenthet, ha a nyugdíj megállapítását 2020. december 31-ét követően kérné, hiszen ebben az esetben a nyugdíj alapjául szolgáló havi átlagkereset kiszámításakor nem a 2020. évi, hanem a 2021. évi valorizációs szorzókat kell alkalmazni. Azt sajnos jelen időpontban nem lehet megmondani, hogy a 2021. évi valorizációs szorzók magasabbak lesznek-e, mint az idei évben megállapításra kerülő nyugdíjaknál alkalmazott szorzók, ugyanis azokat tárgyév márciusában szokták külön kormányrendeletben kihirdetni.

Az azért elmondható, hogy az utóbbi három évben az előző évhez képest magasabb mértékűek voltak a valorizációs szorzók, ami azt is jelenti, hogy azonos szintű keresetek mellett a későbbi nyugdíj-megállapítás eredményezett magasabb összegű kezdő nyugdíjat.

Ha ön a nyugdíj megállapítása nélkül továbbra is keresőtevékenységet kíván folytatni, lehetősége van kérelmeznie az öregségi nyugdíja folyósítás nélküli megállapítását, azaz rögzítsék a nyugdíjkorhatára betöltésének napján milyen összegű nyugellátásra jogosult. Ez annyiból célszerű, hogy ha a nyugdíj folyósítás nélküli megállapítását követően legalább 365 naptári napot tovább dolgozik, és ez idő alatt nem indul meg a rögzített nyugdíja folyósítása, a tényleges nyugdíjazásakor – azaz amikor már nagy valószí.

nűséggel a biztosítási jogviszonya is megszüntetésre kerül –, akkor választhat majd a tényleges nyugdíjazása időpontjához igazodóan megállapított öregségi nyugdíj, illetve az öregségi nyugdíjkorhatára időpontjára megállapított – rögzített – öregségi nyugdíj annak megállapítását követő naptári évtől az évenkénti emelésekkel növelt összege között.

Ezzel a választási lehetőséggel viszont nem élhet az a személy, aki a nyugdíj folyósítás nélküli megállapítását követő és a tényleges nyugdíj megállapítása közötti idő legalább fele részében özvegyi nyugdíjban részesült.

Azt is meg kell említeni, hogy aki a nyugdíjkorhatára betöltését követően, a nyugdíj tényleges megállapítása nélkül, legalább további 30 naptári napot tovább dolgozik, úgy abban az esetben ezen keresőtevékenysége alapján a további szolgálati idő szerzésen túlmenően, nyugdíjnövelésre is jogosultságot szerez, mely növelés mértéke minden 30 nap után a későbbiekben megállapításra kerülő öregségi nyugdíja 0,5 százaléka lesz.

Winkler Róbert nyugdíjszakértő

Rezsiköltség elszámolása magánszemély ingatlanában működő egyéni vállalkozásnál

Szja alá tartozó egyéni vállalkozó, ha a saját lakóhelyén van a székhelye, hány százalékot számolhat és költségként a rezsiszámlák (víz-, áram-, gáz-, kéményseprődíj) összegéből? Van egy szabály, amely szerint a vállalkozó nevére érkezett számlának az adószámot tartalmaznia kell. Esetünkben az egyéni vállalkozó magánszemélyként kapja a számlákat,áfát nem számolunk el. Elszámolhatók-e a rezsiszámlák, amióta 2020. 07. 01-jétől online számla rendszeren keresztül kell jelenteni az adatokat?

SZAKÉRTŐNK VÁLASZA:

A személyi jövedelemadóról szóló törvény (szja-törvény) költségelszámolásra vonatkozó általános szabályai alapján [4. § (3) bekezdés], amenynyiben a magánszemély olyan termék vagy szolgáltatás ellenértéke alapján kíván költséget elszámolni, amelynek értékesítője, illetve nyújtója az általá-

nos forgalmi adóról szóló törvényben meghatározott bizonylat kiállítására kötelezett, akkor a kiadás igazolására kizárólag az általános forgalmi adóról szóló törvény szerinti bizonylat (ide nem értve a nyugtát) alkalmas.

Abban az esetben, ha a termékbeszerző, szolgáltatást igénybevevő ugyan adóalany, de a kérdéses ügylet során nem e minőségében jár el (például a telefon- és a villanyszámla esetében, ahol lakossági ügyfélként, nem vállalkozóként van a szolgáltatónál nyilvántartva), úgy – szakértőnk álláspontja szerint – nem kell feltüntetni a számlán a vevő, igénybevevő adószámát, akkor sem, ha egyébként ezzel rendelkezik.

Így ilyen esetben a vevő adószámának 8 számjegyét nem tartalmazó számla is az általános forgalmi adóról szóló törvény szerinti bizonylatnak minősülhet, vagyis a számla alapján felmerült költség az szja-törvény értelmében igazolt költségnek tekinthető. Itt érdemes megjegyezni, hogy rezsiköltségek esetében az szja-törvény szerint a házastárs nevére kiállított számla is az elismert költségek alkalmas bizonylatának tekinti.

Az elszámolható költséget arányosítani kell az üzleti és a magáncélú használat arányában.

Lepsényi Mária adószakértő

Áttérés katáról társasági adózásra: ezek a legfontosabb lépések

Egy kkt., amely 2019-ben evából áttért katára, 2019-2020 évben kata szerint adózott. A kkt.-nek 2 fő nyugdíjas tagja van, mindkettő után megfizettük a katát. Több céggel van szerződése, de az egyik céggel kötött szerződés - amely két különböző feladat elvégzésére szól - éves megbízási díja meghaladja a 3 millió forintot, ezért úgy döntöttünk, hogy áttérünk a tao alá. Kérdéseim az áttérésre, annak lépéseire vonatkoznak. Mit kell tenni az evás időszakban vásárolt tárgyi eszközökkel, melyeket a katás időszak alatt is használtunk és a továbbiakban is használni fogunk? Milyen könyvelési és adózási, bevallási lépések tartoznak az áttéréshez? A továbbiakban is a két nyugdíjas dolgozik a kkt.-ben. Hogyan kell kijelenteni a katából és be kell-e jelenteni őket szja alá?

SZAKÉRTŐNK VÁLASZA:

A kisadózó vállalkozások tételes adójáról a társasági adózásra történő áttérés lépései a következők:

- 1. A változást a 'T201T nyomtatványon be kell jelenteni az adóhatóságnak. A kisadózó vállalkozásra vonatkozó rendelkezéseket a bejelentés hónapjának utolsó napján még alkalmazni kell, az adóalanyiság a következő hónap első napján szűnik meg. Az adóalanyiság megszűnését követő nappal a vállalkozásnak új üzleti (adó) éve kezdődik.
- A kisadózói jogállás év végi megszűnése esetén a következő év február 25-éig, év közben történő megszűnéskor a megszűnést követő 30 napon belül:

a) el kell számolni a tételes adóval;

b) meg kell vizsgálni, hogy kell-e 40 százalékos adót fizetni, ha igen, akkor azt be kell vallani és meg kell fizetni, a bevallást a 'KATA nyomtatványon kell teljesíteni;

c) be kell vallani (a 'KATA nyomtatványon), és meg kell fizetni a társasági adót, ha egyes kedvezményekkel kapcsolatban nem alkalmazta a vállalkozás a kisadózó vállalkozások tételes adójának választásakor a jogutód nélküli megszűnés szabályait, de az az esemény, amely a társasági adó alatt adókötelezettséget vont volna maga után, a kisadózó vállalkozás időszakában következett be;

- d) meg kellene fizetni az osztalék utáni adót kiváltó adót, ha a megszűnésig még nem kellett azt megfizetni, de ha az eva hatálya alól tért át a vállalkozás a katára, abban az esetben ezt akkor meg kellett fizetni;
- e) nyilatkozni kell ugyancsak a 'KATA nyomtatványon – arról a bevételről, amelyet az adóévben szerzett meg a vállalkozás;
- f) a kisadózó vállalkozásnak a nyilatkozatában vagy bevallásában adatot kell szolgáltatnia bármely más személy az egyéni vállalkozónak nem minősülő magánszemélyt kivéve nevéről és címéről, a naptári évben megszerzett, a kisadózó vállalkozás bevételének minősülő összegéről, ha az 1 millió forintot meghaladja, az adatszolgáltatás teljesítése során nem kell figyelembe venni a kisadózó vállalkozás olyan bevételét, melyről a kisadózó vállalkozás nem számlát állított ki, nem kell továbbá figyelembe venni azt a bevételt, amelyet egy-

szerűsített vállalkozói adóalanyként szerzett meg és adózott.

- 3. A számvitelről szóló 2000. évi C. törvény (Szt.) hatálya alá történő viszszatérés is bekövetkezik a társasági adózás választása esetén. Ezért a Szt. 2/A § (4) bekezdése szerint nyitó mérleget kell késztenie, amelybe felvett eszközök és források értékének valódiságát könyvvizsgálóval ellenőriztetni kell.
- 4. Be kell vallani a kisadózó vállalkozásnak az e jogállása megszűnését követő 60 napon belül a társaságiadó-előleget a társasági adóról és az osztalékadóról szóló 1996. évi LXXXI. törvény (tao-törvény) 26. § (13) bekezdése szerint a megszűnését követő naptól az adóévet követő hatodik hónap utolsó napjáig számított időszak valamennyi teljes naptári negyedévére és egyenlő részletekben a negyedév utolsó hónapjának 10. napjáig meg kell fizetni azt. A háromhavonta esedékes társaságiadó-előleg összege
- a kisadózó vállalkozási jogállás megszűnésének évében elért bevétel 0,25 százaléka, ha az adóév időtartama 12 hónap volt;

a kisadózó vállalkozási jogállás megszűnésének évében elért bevétel működés naptári napjai alapján 12 hónapra számított összegének 0,25 százaléka minden más esetben.

A bevallási nyomtatvány a '43TAO.

Az egyszerűsített vállalkozói adóról szóló 2002. évi XLIII. törvény (evatörvény) csak arról rendelkezett, hogy az evaalanviság időszaka alatt megszerzett immateriális jószág, tárgyi eszköz alapján az adózó az adóalanyiság megszűnése után a társasági adó alapjánál az értékcsökkenési leírást a más által kibocsátott bizonylaton feltüntetett bekerülési értékre vetítve állapítja meg. A kisadózó vállalkozások szerinti adózásra történő áttérés e kérdést nem érintette. Ha azonban az adózó a tételes adóról áttér a tao hatálva alá, akkor - értelemszerűen alkalmazni kell az említett előírást. Ez azt jeleni tehát, hogy az evaalanyként beszerzett eszközök esetében az adóalapot csökkentő értékcsökkenési leírásnak a más által kibocsátott bizonylaton feltüntetett bekerülési értéke alapján számított összeg érvényesíthető azzal, hogy az evaalanyiság időszaka alatt a tao előírása szerinti értékcsökkenési leírás elszámoltnak minősül. Ugyanakkor a kata alanyiság időszakára vonatkozóan nem kell ezen eszközök tekintetében elszámoltnak tekinteni a tao szerinti loírást

6. A 'T201T nyomtatványon kell törölni a beielentett kisadózókat és az '1041-es nyomtatványon kell beielenteni a tb alá a biztosítottnak minősülő személyeket. Az öregségi nyugdíjas - a foglalkoztatásra vonatkozó szerződés jellegétől függetlenül – nem biztosított, így bejelenteni sem kell. Az szja-kötelezettséget nem kell bejelenteni, de az adózás rendjéről szóló 2017. évi CL. törvény (Art.) 50. §-a szerint havonta – a tárgyhót követő hónap tizenkettedik napjáig - kell a magánszemélyek részére juttatott adó-/járulékköteles jövedelemről és a kapcsolódó (az Art.-ben részletezett adatokról) bevallást benyújtani.

Pölöskei Pálné adószakértő ▶

Lepje meg családtagjait és barátait HVG-előfizetéssel! Most minden előfizetési ajánlathoz kedvezmény vagy értékes ajándék jár.

Az előfizetést ajándékkártya formájában is átnyújthatja.

Harmadik országbeli távmunkás: válaszok speciális adó- és tbkérdésekre

Hogyan kell helyesen eljárni, ha egy harmadik országbeli magánszemélyt szeretne távmunkában foglalkoztatni egy magyarországi kifizető? Létrejöhet-e közöttük munkaviszony? A munkavállaló a saját országából dolgozik, nem jön Magyarország területére. A munkáltató által kifizetett bérjövedelem után a foglalkoztatott fogja a saját országa szerinti adó- és tb-kötelezettséget befizetni és bevallani? A magyarországi foglalkoztatónak a szochót és a szakképzési hozzájárulást meg kell fizetni utána? A KSH szerinti átlagos statisztikai létszámba beleszámít-e az érintett munkavállaló? Kell-e Magyarországon munkavállalási engedéllyel rendelkeznie?

SZAKÉRTŐNK VÁLASZA:

A kérdés nagyon összetett. Mivel sem a magánszemély állampolgársága, sem a munkavégzés helyének országa nem szerepel a kérdésben, ezért az általános összefüggések alapján lehet rá válaszolni.

Először is, nincs akadálya annak, hogy egy külföldi munkavállalót egy magyar munkáltató foglalkoztasson külföldön. Viszont fontos, hogy előzetesen érdemes tájékozódni a foglalkoztatás helyén érvényes munkajogi előírásokról, ugyanis nem zárható ki, hogy az adott ország jogszabályai szerint helyi munkaszerződést kell kötni.

A külföldi munkajogi előírások mellett tisztázni kell azt is, hogy a munkavállaló által a magyar munkáltató javára végzett tevékenység következtében a magyar cégnek keletkeziketelephelye a munkavégzés országában, és ha igen, a telephelynek milyen kötelezettségei vannak a foglalkoztatással összefüggésben. Ha a magyar jogviszony alapján történő foglalkoztatásnak külföldön nincs jogi akadálya, akkor a magyar adó- és társadalom-

biztosítási kötelezettség eldöntésénél fontos szerepet tölt be, hogy a munkavállaló melyik ország állampolgára, és melyik országban végzi a munkát.

A kérdésben szereplő munkavállalóról csak annyit lehet tudni, hogy harmadik országbeli, azaz olyan ország állampolgára, amellyel Magyarországnak nincs a szociális biztonságra vonatkozó egyezménye, így nem terjed ki rá a társadalombiztosítás ellátásaira jogosultakról, valamint ezen ellátások fedezetéről szóló 2019. évi CXXII. törvény (új Tbj.) hatálya.

A magyar munkaviszonyban dolgozó harmadik ország állampolgára akkor tartozik az új Tbj. hatálya alá, ha a munkát Magyarország területén végzi. Ugyan a biztosítás az annak alapjául szolgáló jogviszonnyal egyidejűleg, a törvény erejénél fogya jön létre, de ha a magánszemély a munkát nem kiküldetésben - ideiglenesen - végzi valamely országban, hanem a tényleges munkavégzés helye a szerződés alapján és a valóságban is külföldön – azaz nem Magyarország területén - található, akkor a magánszemély nem része az új Tbj. szerinti "kockázatközösségnek". Ennek következtében Magyarországon nem jön létre biztosítási jogviszony, így ezen jogviszony hiányában Magyarországon sem járulékot, sem szochót, sem szakképzési hozzájárulást nem kell utána fizetni.

Az említett kötelezettségeken túl szja-előleget sem kell vonni a magyar munkáltatónak, ha a magánszemély nem magyar adóügyi illetőségű személy, nem Magyarország területén végzi a munkáját, feltéve, hogy a jövedelem nem Magyarországról származik.

Fontos tudni, hogy a nem önálló tevékenységből származó jövedelem esetében a tevékenységvégzés szokásos helyének fekvése szerinti államot kell a jövedelemszerzés helyének tekinteni az szja-törvény 3. paragrafusa értelmében. Azonban, előfordulhat olyan eset, amikor a tevékenység vég-

zésének szokásos helye nem határozható meg, mert például több címmel vagy nagyobb földrajzi egység megnevezésével beazonosítható helyen végzi a munkavállaló a tevékenységét.

Ez esetben, mivel a magánszemély a munkáltató magyarországi székhelyével áll a jövedelemszerzés alapjául szolgáló jogviszonyban, a jövedelem Magyarországról származik, Amikor a jövedelem Magyarországról származik, akkor szja-előleg-kötelezettség is felmerülhet. Ez alól kivételt jelent, ha az országgal, ahol a magánszemély dolgozik, van kettős adózás elkerülésére vonatkozó egyezménye Magyarországnak. Ekkor ugyanis az egyezmény előírásai felülírhatják a magyar szja-törvény előírását, és előfordulhat, hogy az adót a magánszemély adóilletőségének vagy a munkavégzés helyének államában kell megfizetni.

A Központi Statisztikai Hivatal (KSH) útmutatóia nem nevesíti a külföldön dolgozó külföldi állampolgárokat, mint akik beletartoznának a létszámba, viszont kimondja, hogy nem tartoznak a létszámmegfigyelés körébe a magyarországi székhelyű cég külföldi fióktelepén dolgozó munkavállalók. Ebből arra lehet következtetni, hogy a kérdésben szereplő külföldi munkavállaló sem tartozik a statisztikai létszámba. Figyelemmel arra, hogy ez a következtetés feltételezésen alapul, a későbbi jogviták elkerülése miatt javasolt a KSH-adatszolgáltatást megelőzően beszerezni erről a statisztikai hivatal írásos állásfoglalását.

Munkavállalási engedélyt Magyarországon nem kell a foglalkoztatónak beszereznie a külföldi munkavállaló külföldi foglalkoztatásával összefüggésben, mivel a harmadik országbeli állampolgár nem Magyarország területén végzi a munkát.

A külföldön felmerülő adó- és járulékkötelezettséget a foglalkoztatás helyén irányadó belső jogszabályi elő- írások alapján kell teljesíteni.

Horváthné Szabó Beáta adószakértő

Kiadó: Kiadja a HVG Kiadó Zrt.,

1037 Budapest, Montevideo utca 14. Telefon: (+36 1) 436-2001 (HVG központ), Fax: (+36 1) 436-2014, E-mail: adozona@adozona.hu

Termékmenedzser: Vörös Tünde

Felelős kiadó: Kékesi Zsuzsa, online divízióvezető